

LIITTEITÄ

Liite N:o 1

JULISTUS SOSIALISTISTEN NEUVOSTOTASAVALTOJEN LIITON MUODOSTAMISESTA

Neuvostotasavaltojen muodostamisen aikojen jälkeen maailman valtiot ovat jakaantuneet kahdeksi leiriksi: kapitalismin leiriksi ja sosialismin leiriksi.

Siellä, kapitalismin leirissä, on kansallisuusviha ja tasa-arvoisuuden puuttuminen, siirtomaaorjuus ja chauvinismi, kansallisuussorto ja pogromit, imperialistiset petomaisuudet ja sodat.

Täällä, sosialismin leirissä, on keskinäinen luottamus ja rauha, kansallinen vapaus ja tasa-arvoisuus, kansojen rauhallinen yhteiselämä ja veljellinen yhteistyöskentely.

Kapitalistisen maailman kymmenien vuosien aikana tekemät yritykset kansallisuuksia koskevan kysymyksen ratkaisemiseksi sovittamalla kansojen vapaan kehityksen ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riistämisen järjestelmän kanssa ovat osoittautuneet tuloksettomiksi. Kansallisten ristiriitojen vyyhti päivästään sotkeutuu yhä enemmän uhaten itse kapitalismin olemassaoloa. Porvaristo on osoittautunut kykenemättömäksi järjestämään kansojen keskinäistä yhteistyöskentelyä.

Vain Neuvostojen leirissä, vain proletariaatin diktatuurin oloissa, joka on liittänyt lujasti ympärilleen väestön enemmistön, on osoittautunut mahdolliseksi kansallisuussorron perinpohjainen hävittäminen, keskinäisen luottamuksen ilmapiirin aikaansaaminen ja kansojen veljellisen yhteistyöskentelyn perustojen laskeminen.

Vain näiden seikkojen ansiosta neuvostotasavallat ovat pystyneet torjumaan koko maailman imperialistien, sisäisten sekä ulkomaisten, hyökkäykset.

Vain näiden seikkojen ansiosta niiden onnistui lopettaa menestyksellisesti kansalaissota, turvata oma olemassaolonsa ja ryhtyä rauhalliseen taloudelliseen rakennustyöhön.

Mutta sotavuodet eivät menneet jälkeä jättämättä. Ruohottuneet pellot, seisahduneet tehtaat, hajoitetut tuotantovoimat ja ehtyneet taloudelliset voimavarat, jotka jäivät sodalta perinnöksi, tekevät erillisten tasavaltojen erilliset ponnistukset taloudellisen rakennustyön alalla riittämättömiksi. Kansantalouden kunnostaminen on osoittautunut mahdottomaksi tasavaltojen ollessa erillään.

Toisaalta kansainvälisen tilanteen epävakaisuus ja uusien hyökkäysten vaara tekevät välttämättömäksi neuvostotasavaltojen yhteisrintaman muodostamisen niiden ollessa kapitalististen valtioiden ympäröimänä.

Vihdoin itse Neuvostovallan rakenne, joka luokkaluonteeltaan on internationaalinen, sysää neuvostotasavaltojen työtätekeviä joukkoja lähtemään yhdeksi sosialistiseksi perheeksi yhtymisen tielle.

Kaikki nämä seikat vaativat kärkevästi neuvostotasavaltojen yhtymistä yhdeksi liittovaltioksi, joka kykenee takaamaan sekä ulkoisen turvallisuuden, sisäisen taloudellisen edistyksen että kansojen kansallisen kehityksen vapauden.

Neuvostotasavaltojen kansojen tahto, kansojen, jotka hiljattain kokoontuivat Neuvostojensa edustajakokouksiin ja hyväksyivät yksimielisesti päätöksen „Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton“ muodostamisesta, on varmana takeena siitä, että tämä Liitto on tasa-arvoisten kansojen vapaaehtoinen yhteenliittymä, että jokaiselle tasavallalle turvataan oikeus vapaaseen eroamiseen Liitosta, että Liittoon pääsy on avoinna kaikille sosialistisille neuvostotasavalloille, sekä nykyisille että tulevaisuudessa syntyville, että uusi liittovaltio on jo lokakuussa vuonna 1917 laskettujen kansojen rauhallisen yhteiselämän ja veljellisen yhteistyöskentelyn perustojen oivallinen kruunaus, että se on varmana turvana maailman kapitalismia vastaan ja uutena ratkaisevana askeleena kaikkien maiden työtätekevien Maailman Sosialistiseksi Neuvostotasavallaksi yhtymisen tiellä.

Tiedoittaen tästä koko maailmalle ja julistaen juhlallisesti järkkymättömiksi ne Neuvostovallan perustat, jotka on ilmaistut meidän valtuuttaneiden sosialististen neuvostotasavaltojen perustuslaeissa, me, näiden tasavaltojen edustajat, meille annettujen valtuuksien nojalla, päätämme allekirjoittaa sopimuksen „Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton“ muodostamisesta.

SOPIMUS
SOSIALISTISTEN NEUVOSTOTASAVALTOJEN LIITON
MUODOSTAMISESTA

Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta (VSNT), Ukrainan Sosialistinen Neuvostotasavalta (USNT), Bielo-Venäjän Sosialistinen Neuvostotasavalta (B-VSNT) ja Taka-Kaukaasian Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta (T-KSFNT — Gruusia, Azerbaidzhan ja Armenia) solmivat tämän liitosopimuksen yhdeksi liittovaltioksi, „Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi“, yhtymisestä seuraavilla perustoilla:

1. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton toimivaltaan, sen korkeimpien elinten kautta, kuuluu:

- a) Liiton edustus kansainvälisissä suhteissa;
- b) Liiton ulkorajojen muuttaminen;
- c) sopimusten solmiminen uusien tasavaltojen ottamisesta

Liittoon;

- d) sodan julistaminen ja rauhan solmiminen;
- e) ulkomaisten valtionlainojen ottaminen;
- f) kansainvälisten sopimusten ratifioiminen;
- g) ulko- ja sisämaankaupan systeemin säätäminen;
- h) Liiton koko kansantalouden perustojen ja yleisen suunnitelman säätäminen sekä toimilupasopimusten solmiminen;
- i) kulkulaitos- sekä posti- ja lennätinalan säännösteleminen;
- j) Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton aseellisten voimien järjestämisen perustojen säätäminen;
- k) Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton yhtenäisen valtion budjetin vahvistaminen, metalli- ja paperirahajärjestelmän sekä luottojärjestelmän säätäminen, samoin myös yleisliittolaisten, tasavaltojen ja paikallisten verojen järjestelmän säätäminen;

l) maanjärjestelyn ja maankäytön samoin kuin maan aarteiden, metsien ja vesien käytön yleisten perusteiden säätäminen koko Liiton alueella;

m) yleisliittolainen lainsäädäntö siirtolaisuudesta;

n) oikeudenkäyntijärjestyksen ja oikeudenkäynnin perustojen säätäminen, samoin kuin yleisliittolainen siviili- ja rikoslainsäädäntö;

o) tärkeimpien työlakien säätäminen;

p) kansanvalistuksen yleisten perusteiden säätäminen;

r) yleisten toimenpiteiden säätäminen kansan terveydenhoidon alalla;

s) pituus-, tilavuus- ja painomittajärjestelmän säätäminen;

t) yleisliittolaisen tilastoimisen järjestäminen;

u) perustuslainsäädäntö Liiton kansalaisuusksymyksen alalla ulkomaalaisten oikeuksien suhteen;

v) yleisen amnestian oikeus;

y) Liittotasavaltojen Neuvostojen edustajakokousten, Toimeenpanevien Keskuskomiteoiden ja Kansankomissaarien Neuvostojen niiden päätösten kumoaminen, jotka rikkovat liittosopimusta.

2. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton korkein valtaelin on Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen edustajakokous ja edustajakokousten välisinä aikoina Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea.

3. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen edustajakokous muodostuu kaupunkineuvostojen edustajista seuraavalla perusteella: 1 edustaja 25.000 valitsijaa kohti, ja läänien Neuvostojen edustajakokousten edustajista seuraavalla perusteella: 1 edustaja 125.000 asukasta kohti.

4. Edustajat Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen edustajakokoukseen valitaan läänien Neuvostojen edustajakokouksissa.

5. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen sääntömääräiset edustajakokoukset kutsuu koolle Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea kerran vuodessa; ylimääräiset edustajakokoukset Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea kutsuu koolle omalla päätöksellään tai vähintään kahden liittotasavallan vaatuksesta.

6. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen edustajakokous valitsee Toimeenpanevan Keskuskomitean liittotasavaltojen edustajista jokaisen liittotasavallan väestömäärän mukaisesti, yhteensä 371 jäsentä.

7. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean sääntömääräiset sessiat kutsutaan koolle kolme kertaa vuodessa. Ylimääräiset sessiat kutsutaan koolle Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistön päätöksellä tai Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Kansankomissaarien Neuvoston vaatimuksesta ja myös yhden liittotasavallan Toimeenpanevan Keskuskomitean vaatimuksesta.

8. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen edustajakokoukset ja Toimeenpanevan Keskuskomitean sessiat kutsutaan koolle liittotasavaltojen pääkaupunkeihin Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistön säättämässä järjestyksessä.

9. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea valitsee Puhemiehistön, joka on Liiton ylin valtaelin Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean sessioiden välisinä kausina.

10. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistöön valitaan 19 jäsentä, joista Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea valitsee neljä Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean puheenjohtajaa liittotasavaltojen luvun mukaisesti.

11. Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean toimeenpaneva elin on Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Kansankomissaarien Neuvosto, jonka Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea valitsee valtuuskaudekseen seuraavassa kokoonpanossa:

Liiton Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja,

Varapuheenjohtajat,

Ulkoasiain kansankomissaari,

Sota- ja meriasiain kansankomissaari,

Ulkomaankaupan kansankomissaari,

Liikenneasiain kansankomissaari,

Posti- ja lennätinasiaien kansankomissaari,

Työläis-talonpoikaisinspektion kansankomissaari,

Korkeimman Kansantalousneuvoston puheenjohtaja,

Työasiain kansankomissaari,
Elintarvikeasiain kansankomissaari.
Finanssiasiain kansankomissaari.

12. Vallankumouksellisen laillisuuden lujittamiseksi Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton alueella ja liittotasavaltojen ponnistusten yhdistämiseksi taistelussa vastavallankumousta vastaan perustetaan Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean yhteyteen Korkein Oikeus, jonka tehtävänä on korkein oikeusvalvonta, ja Liiton Kansankomissaarien Neuvoston yhteyteen Valtion Poliittisen Hallinnon yhdistetty elin, jonka puheenjohtaja kuuluu Liiton Kansankomissaarien Neuvostoon neuvottelevalla äänioikeudella.

13. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Kansankomissaarien Neuvoston asetukset ja päätökset ovat velvoittavia kaikille liittotasavalloille ja pannaan täytäntöön välittömästi koko Liiton alueella.

14. Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean ja Kansankomissaarien Neuvoston asetukset ja päätökset julkaistaan liittotasavalloissa yleisesti käytännössä olevilla kielillä (venäjän, ukrainan, bielovenäjän, gruusian, armenian ja turkkilais-tataarilaisilla kielillä).

15. Liittotasavaltojen Toimeenpanevat Keskuskomiteat protesteeraavat Liiton Kansankomissaarien Neuvoston asetuksista ja päätöksistä Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistöön pysäyttämättä niiden täytäntöönpanoa.

16. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Kansankomissaarien Neuvoston päätökset ja määräykset voi kumota vain Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea ja sen Puhemiehistö; Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton eri kansankomissaarien määräykset taas voi kumota Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea, sen Puhemiehistö ja Liiton Kansankomissaarien Neuvosto.

17. Liittotasavaltojen Toimeenpanevat Keskuskomiteat tai Toimeenpanevien Keskuskomiteain Puhemiehistöt voivat pysäyttää Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton kansankomissaarien määräyksien täytäntöönpanon vain poikkeustapauksissa, kun kysymyksessäoleva määräys on ilmeisessä ristiriidassa Sosialistis-

ten Neuvostotasavaltojen Liiton Kansankomissaarien Neuvoston tai Toimeenpanevan Keskuskomitean päätösten kanssa. Liittotasavaltojen Toimeenpaneva Keskuskomitea tai Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistö tiedoittaa viipymättä määräyksen täytäntöönpanon pysäyttämistä Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Kansankomissaarien Neuvostolle ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton vastaavalle kansankomissaarille.

18. Liittotasavaltojen Kansankomissaarien Neuvostoon kuuluu:

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja,

Varapuheenjohtajat,

Korkeimman Kansantalouselvoston puheenjohtaja,

Maanviljelyksen kansankomissaari,

Elintarvikeasiain kansankomissaari,

Finanssiasiaain kansankomissaari,

Työasiain kansankomissaari,

Sisäasiain kansankomissaari,

Oikeusasiain kansankomissaari,

Työläis-talonpoikaisinspektion kansankomissaari,

Valistusasiain kansankomissaari,

Terveysasiain kansankomissaari,

Yhteiskunnallisen huollon kansankomissaari,

Kansallisuusasiain kansankomissaari

sekä neuvottelevalla äänioikeudella Liiton kansankomissariaattien valtuutetut: ulkoasiain, sota- ja meriasiain, ulkomaankaupan, liikenneasiain sekä posti- ja lennätinasiaain kansankomissariaateista.

19. Liittotasavaltojen Korkein Kansantalouselvosto ja elintarvikeasiain, finanssiasiaain, työasiain ja työläis-talonpoikaisinspektion kansankomissariaatit, alistuen välittömästi liittotasavaltojen Toimeenpaneville Keskuskomiteoille ja Kansankomissaarien Neuvostoilta, pitävät toiminnassaan ohjeena Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton vastaavien kansankomissaarien määräyksiä.

20. Liittoon kuuluvilla tasavalloilla on omat budjettinsa, jotka ovat yleisliittolaisen budjetin elimellisiä osia, jonka vahvistaa Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea. Tasavaltojen budjettien tulo- ja menopuolet säätää Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea. Tulojen luettelot ja tulosiirtojen määrät, jotka menevät liittotasavaltojen budjettien muodostamiseen, määrittelee Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea.

21. Liittotasavaltojen kansalaisille säädetään yhtenäinen Liiton kansalaisuus.

22. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitolla on oma lippu, vaakuna ja valtionleimasin.

23. Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton pääkaupunki on Moskovan kaupunki.

24. Liittotasavallat tekevät tämän sopimuksen mukaisesti muutoksia omiin perustuslakeihinsa.

25. Liittosopimuksen vahvistaminen, muuttaminen ja täydentäminen kuuluu yksinomaan Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Neuvostojen edustajakokouksen toimivaltaan.

26. Jokaiselle liittotasavallalle säilytetään oikeus vapaaseen eroamiseen Liitosta.